

14 ta' Novembru, 1949.

Imħallfin :

Is-S.T.O. Sir G. Borg, Kt., M.B.E., LL.D., President.
 L-Onor. Prof. Dr. E. Ganado, LL.D.
 L-Onor. Dr. L.A. Camilleri, LL.D.

Anthony Brineat versus Orazio Mizzi ne.

**Arrwolament — Formalità — Tibdil fil-Kondizzjonijiet —
 Kaptan — Bahrin — “Discharge” — Frażi “Decline
 to Report” — Danni — Sezzjoni 129 (1),**

742, 124, 113 u 114 tal-Merchant Shipping Act 1894.

Il-stehim tal-kaptan mal-bahrin li jkun sejjer jieħu niegħu fil-vjaġġ għandu jsir per mezz ta’ “agreement” bil-forma u l-formalitajiet imposti mill-Merchant Shipping Act; u kwalunkwe tibdil ta’ dak l-“agreement” għandu jirriżulta bil-miktub ukoll. Dak li ma jirriżulta minn dak l-“agreement” ma għandux forza legali u ma jisħax jiġi nfurzat; għax kwalunkwe stehim bejn il-kaptan u l-bahrin li jiddekk l-“agreement” originali ma jgħoddha jekk ma jkunx sar bl-istess formalitajiet.

Kwalunkwe persuna li tingażżeja jew tiġi impiegata abbori ta’ vapur (barra mill-kaptani, il-piloti u l-apprendisti) hija “bahrī”—“seaman”—fis-sens tal-Merchant Shipping Act.

Il-frażi “decline to report” li l-kaptan juža fid-“discharge” li jagħti lill-bahrī hija mod ewfemistiku li bih il-kaptan jevita li jagħim lu attestat formali ta’ kondotta nhaċċa tajba u li jidkol f’dettalji partikulari.

Il-liji tagħti lill-kaptan id-dritt li jaċċa dik il-frażi "decline to report" f'lok li jiddikjura l-opinjoni tiegħu fuq il-kondotta tal-bahri li jieħu d-“discharge”; u dikjarazzjoni simili ma tagħix azzjoni ta' danni kontra L-kaptan u farur il-bahri kemm il-darba l-kaptan ma jagħmelx dik id-dikjarazzjoni dolożament. Għażi il-liji ma tobligax lill-kaptan jirrilaxxja certifikat tal-kondotta tal-bahri li jieħu d-“discharge”, salva l-azzjoni għad-danni jekk il-kaptan jirritjuta dan l-attestat ingħustament.

Il-Qorti, — Rat iċ-ċitazzjoni quddiem il-Qorti tal-Kummerċ, fejn l-attur, wara li qal illi b'kuntratt magħmul Malta fis-26 ta' Dicembru 1946, ġie stipulat bejn l-attur u l-konvenut bhala Master tal-vapur S.S. Virtù, li l-attur għandu jaħdem fuq l-listess bhala “third engineer” għal vjaġġi fil-Mediterran; u li l-attur jista' b'avviż ta' 24 siegħa jitlob, meta l-vapur ikun Malta, id-“discharge” tiegħu; u li fil-15 ta' Frar 1947 l-listess konvenut kiser dak il-kuntratt billi ħa lill-attur bhala “third engineer” fuq dak il-vapur barra mill-Mediterran; u li l-attur talab lill-konvenut id-“discharge” tiegħu, li dan tah fl-ewwel ta' April 1947; u peress li fid-“Discharge Certificate” li l-konvenut irrilaxxja (dok. A) hemm imniżżeel fil-fol. 8, dwar il-kondotta ta' l-attur, bil-firma tal-konvenut, “Decline to Report”, kieni li juru li l-attur mhux intitolat li l-kondotta tiegħu tīgi certifikata bħala “Very Good”; u billi dik id-dikjarazzjoni tal-konvenut mhix ġustifikata, għax l-attur matul l-eżekuzzjoni tal-kuntratt fuq imsemmi dejjem kien ta' kondotta tajba ferm, u għalhekk huwa intitolat li dal-fatt jiġi dikjarat mill-konvenut fis-“Certificate of Discharge”; u talab li, wara li jsiru d-dikjarazzjonijiet u l-provvedimenti meħtiega, jiġi dikjarat:—
(1) Li għar-raġunijiet premessi l-konvenut kiser il-kuntratt stipulat ma' l-attur kif imsemmi fuq; (2) illi l-kondotta ta' l-attur ma' tul is-servizz tiegħu fuq il-vapur fuq imsemmi in eżekuzzjoni tal-kuntratt fuq indikat kienet tajba ħafna; (3) Illi d-dikjarazzjoni fuq imsemmija magħmula mill-konvenut fis-“Certificate of Discharge” ta' l-attur hija ingħustifikata u, jew, inveridika, u ma tikkorrispondix għar-realtà tal-fatti, u li għalhekk l-listess dikjarazzjoni għandha titqies bħala ineżistenti u ta' ebda effett; (4) Illi l-attur huwa inti-

tolat li l-kondotta tiegħu għaż-żmien premess, fis-“Certificate of Discharge” tiegħu (dok. A) fol. 8, fejn hemm il-kliem “For general conduct”, tīġi dikjarata u deskritta “Very Good”; u (5) l-istess konvenut jiġi minn dik il-Qorti kundannat li fi żmien 24 siegħha jirrilaxxja lill-attur certifikat dwar il-kondotta ta’ dan għaż-żmien li l-attur stess ġadhem fuq il-vapur fuq imsemmi skond il-kuntratt fuq indikat, li minn liema certifikat ikun jidher li l-kondotta ta’ l-attur kienet tajba ferm. Bl-ispejjeż kontra l-istess konvenut;

Omissis;

Rat is-sentenza mogħtija minn dik il-Qorti fis-7 ta’ April 1947, li biha laqqiħet l-ewwel erba’ talbiet, bl-ispejjeż kontra l-konvenut, u ċaħdet l-ahħar talba mingħajr taxxa ta’ l-ispejjeż, bid-dritt tar-registrū kontra l-attur; wara li kkunsidrat;

Illi mill-provi rrizulta li l-attur ingaġġa bħala “third engineer” abbord hal-vapur “Virtù” skond “agreement” miktub regolarmen skond ma jrid il-Merchant Shipping Act 1894, għal vjaġġ fil-Mediterran. Għalkemm il-Mediterran jest-tendi biss mill-Istrett ta’ Gibiltà sa Port Said, fil-fatt il-konvenut gie li wassal il-vapur sa Port Sudan, li certament jiġi harra nil-limiti tal-Mediterran. Fl-14 ta’ Frar li ghadda l-konvenut ried minn Port Said jibqa’ sejjier lejn Port Sudan; iżda l-attur ma riedx ikompli l-vjaġġ miegħu, u talab il-“pay-off”. Peress li l-konvenut irrosta jilliċenzjah, l-attur talab il-permess li jmur jara l-Konsili Ingliz, u l-konvenut tah-dak il-permess, u bih l-attur niżżeq l-art f’Port Said u ra l-Konsili, u nsista li jieħu l-“pay-off”. Il-konvenut allura hedded lill-attur li jekk dana jieħu l-“pay-off”, huwa jirreġistralu kondotta hażina fil-“Continuous Certificate of Discharge”. Taħt dik il-minaċċja l-attur reġa’ mar abbord, iżda l-ghada mill-ġdid insista li jieħu l-“pay-off”, għax ma riedx imur Port Sudan; u għal dak il-fini mar mill-ġdid għand il-Konsili, fejn gie arrestat u meħud lura abbord, impedut mill-Pulizija li jiżbarka, u b’hekk kostrett imur Port Sudan. Meta gie Malta, talab u ha d-“discharge”, u l-konvenut fuq iċ-ċertifikat niżżeq, rigward il-kondotta ta’ l-attur, il-kliem “decline to report”;

Skond is-sezzjoni 129 (1) tal-Merchant Shipping Act 1894. "where a seaman is discharged before a superintendent, the master shall make and sign, in a form approved by the Board of Trade, a report of the conduct, character and qualifications of the seaman discharged, or may state in the said form that he declines to give any opinion upon such particulars or upon any of them....." L-attur kien iddis-ċarġat hawn Malta quddiem l-uffiċjal kompetenti tal-port, u ma hemmx dubju li l-attur bhala "third engineer" jidhol fil-kategorija ta' "seaman" fis-sens tal-Merchant Shipping Act; ghax skond is-sezzjoni 742 ta' dak l-Att huwa "seaman" — "bahri" — "every person (except masters, pilots and apprentices duly indentured and registered) employed or engaged in any capacity on board any ship";

Il-frażi "decline to report" ordinarjament hija mod ew-femistiku li bih il-kaptani jevitaw li jagħmlu attestat formalita' kondotta mhix tajba u li jidħlu f'dettalji u f'partikulari, u l-ligi tagħtihom il-fakolta li jirrikorru għal dik il-frażi flok li jiddikjaraw l-opinjoni tagħihom fuq il-kondotta tal-baħrin; u ġie ritenut mill-King's Bench Division li dikjarazzjoni simili ma tagħtix lok għal ebda azzjoni għad-danni kontra l-kaptan u favur il-baħri kemm-il darba l-kaptan ma jkunx ġħamel dik id-dikjarazzjoni doñożament (re Caine vs. Palace Steam Shipping Co., 76 L.J., K.B. 292 (1907), 1 K.B. 670);

Fil-każ tal-kontendenti jirriżulta mill-provi li nstemgħu li apparti l-inċident tal-14 u l-15 ta' Frar li għadda, li fuqu l-Qorti sejra titkellem aktar 'il quddiem, il-konvenut xejn ma kellu xi joħid u x'jilminta mill-kondotta ta' l-attur; anzi mix-xhieda taċ-Chief Engineer Joseph Ayre, li taħtu l-attur k'en jaħdem abbord il-vapur "Virtù", il-kondotta ta' l-attur kienet tajba ferm. Għaldeqstant jeħtieg li l-Qorti tara jekk fl-inċident tal-14 u l-15 ta' Frar li semma l-attur naqasx minn dmirijietu bhala baħri b'mod li kien jiġiustifika lill-konvenut li jirrofta li jagħtiż certifikat ta' kondotta ta'ba;

Illi l-obligi li l-attur assumma meta ngagħġa fuq il-vapur "Virtù" kienu dawk li ġew stipulati formalment fl-artikoli ta' l-"*agreement*" li ġie eżżebit mix-xhud Frank Casolani.

Skond dak l-“agreement” l-attur obliga ruħu “to serve on board the said ship on a voyage from Malta to voyage or voyages in the Mediterranean at the discretion of the master and/or owners.....” Immela l-attur ma setax jiġi mgiegħel jivvjaġġa barra mill-Mediterran. Huwa veru li, b'inkejja ta’ dak il-patt espress, l-attur ikkuntenta drabi oħrajn li jkompli l-vjaġġ barra mill-Mediterran meta l-vapur ittieħed Port Sudan; iżda dan ma jfissirx li l-attur ma kellux id-dritt irrofta li joħrog barra mill-Mediterran; meta fl-14 ta’ Fiar li għaddha l-attur ried jieħu “pay-off” f’Port Said għax irrofta li jkompli l-vjaġġ għal Port Sudan, il-konvenut ebda dritt ma kellu jikkistringi bil-minaċċi lill-attur li jkompli l-vjaġġ. U tabiħhaqq irriżulta li l-konvenut irrofta li jagħti-h id-“discharge”, u heddu li jekk jitlaq jagħti-h certifikat ta’ kondotta hażina u jgħarraq lu l-karriera. Allura l-attur insista li jara l-Konslu; talab il-permess lill-konvenut biex jinżel l-art, u l-konvenut tah dak il-permess. Bis-saħħha ta’ dak il-permess, u bil-permess anki taċ-Chief Engineer, l-attur niżel l-art u mar għand il-Konslu, u nsista li jieħu d-“discharge” minħabba li l-vapur kien sejjer imur Port Sudan. Il-Qorti hawn tosserva li kien kliem b’ieħor u falsitħa dak li fl-“official log book” taħt dik id-data mar irregistra l-konvenut meta niżżejjel li l-attur kien assenta ruħu mingħajr permess — “absent without leave and off duty”;

Intant jirriżulta li preciżament fuq il-minaċċja tal-konvenut dak in-nhar l-attur tala’ abbord; iżda kif xehed hu, ma kellu ebda ħsieb li jaċċetta li jkompli l-vjaġġ għal Port Sudan, tant li l-ghada stess rega’ mar għand il-Konslu biex jinsisti fuq id-“discharge”. Iżda l-konvenut jiġi pretendi li hawn il-lejl l-attur kien gie indott li jkompli l-vjaġġ, u allura kien obligat ikomplih. Apparti l-provi kuntrarji li nsterġħu, u li juru l-inverosimiljanza ta’ dak il-ftehim ġdid, dana ma kienx ikun jorbot lill-attur u ma kienx jagħti lill-konvenut il-jedd li jinfurzah. U tabiħhaqq, skond is-sezzjonji 124 u 113 u 114 tal-Merchant Shipping Act 1894, il-kaptan għandu jagħmel “agreement” mal-baħrin li jkun sejjer jieħu miegħu fil-vjaġġ bil-forma u formalitajiet impōsti f’dak l-Att, taħt ċerti pieni stabbiliti f’dik il-liġi, u fil-ftehim għandu jitniżżejjel

specifikatament "either the nature and, as far as practicable, the duration of the intended voyage or engagement, or the maximum period of the voyage or engagement, and the places or parts of the world, if any, to which the voyage or engagement is not to extend". L-inklużjoni ta' dawk il-partikularitajiet preskriitti mis-sezzjoni 114 fuq imsemmija hija rikjes-ta taht piena tan-nullità, għax rikjestha bhala salvagwardja ta' l-interessi tal-baħrin biex tharishom mill-impożizzjonijiet tal-kaptani u ta' l-armaturi, tant li l-infrazzjoni tal-ligi ġgib piena pekunjar ja kontra l-kaptan. Għaldaqstant dak li ma jirriżultax mill- "agreement" fuq imsemmi ma għandux forza legali u ma jistax jiġi infurzat. Infatti gie deċiż mill-King's Bench Division li baħri li jiftiehem bil-fomm biss fuq iż-żieda tal-paga tiegħu, preċiżament minħabba li l-ftehim ma jirriżultax mill- "agreement" formali skond il-ligi, ma għandux azzjoni biex jitlob il-ħlas ta' dik iż-żieda, għax il-ftehim bil-fomm ma jgħoddx (re Thompson vs. Nelson Ltd., 7th April 1913, 82, 2 K.B. 523) ;

Għaldaqstant, fil-każ tal-kontendenti, kieku stess kien veru dak li xehed il-konvenut, li l-attur akkonsenta bil-fomm li jkompli l-vjaġġ għal Port Sudan, dak il-ftehim ma kienx ġihodd; u allura xorta waħda l-attur kellu dritt l-ghada jitlob id- "discharge". U għaldaqstant xejn ma jiswew il-provi testimonjali offerti mill-konvenut biex jipprova l-ftehim bil-fomm, għax dawk il-provi huma irrilevanti; u l-Qorti għal-daqstant minn issa stess tirrespingihom. U mbagħad li mhux veros mili li l-attur ried ikompli l-vjaġġ u bdielu l-ghada jidher mill-fatt li l-konvenut stess fl-14 ta' Frar baqa' jithabat biex isib "third engineer" ieħor, u kellu jirrikorri għal minaċċi serji. Taht dawk iċ-ċirkustanzi l-konvenut ma setax jikkunsidra li l-attur naqas minn dmiru u li kien ikkommetta att ta' kondotta hażina meta fil-15 ta' Frar reġa' nsista fuq id- "discharge" għax ma riedx imur Port Sudan, għax "qui jure suo utitur injuriam facere non videtur"; anzi kien il-konvenut stess li kiser il-kuntratt meta ikkostringa lill-attur ikompli l-vjaġġ, sew bil-minaċċi kemm ukoll bil-manuvra paleži li għaliha evidentement irrikorra meta l-attur għie arrestat mill-Konslu u mibgħut abbord bilfors;

Anki f'din l-okkażjoni l-konvenut ma kienx veritjer meta fl-“official log book” niżżej li l-attur assenta ruħu mingħajr permess, għax permess kellu, u barra minn dan kellu kawża ġusta biex jinżel l-art u jmur għand il-Konslu biex jiddefendi ruħu. Infatti l-attur baqa’ għand il-Konslu jistenna l-kaptan, u flok li ħa raġun, kif kien imissu, ġie intortament arrestat;

Minn dan li ntgal tinżel ċara l-konsegwenza li l-konvenut ebda raġuni ma kellu jirrofta li jaġħti ġertiifikat ta’ kondotta tajba lill-attur, u rrofta li jattesta fuq il-kondotta sempliċement b'inkejja u b'attwazzjoni tal-minaċċeja ingusta li kien għamel lill-attur u b'vendikazzjoni; u għalhekk ir-rifjut tal-konvenut li jattesta kien doluż u inattendibili. Iżda l-Qorti ma tistax timponi l-lil-konvenut li jirrilaxxja d-dikjarazzjoni m'iħluba fl-aħħar talba ta’ l-attur, għax il-liġi tagħti lill-konvenut il-fakoltà li ma jattestax spċifikatament, salva l-ezzjoni tad-danni kontra tiegħu minħabba l-ingustizzja tarrifjut; u għaliex, bħala regola, salvo ċerti eċċeżżjonijiet, “ne-mo potest precise cogi ad factum”;

Rat in-nota ta’ l-appell tal-konvenut u rat il-petizzjoni tiegħu, fejn talab li s-sentenza fuq imsemmija tiġi riformata fis-sens li tiġi konfermata fejn irrespingiet il-ħames talba attriċi u akkollat parti mill-ispejjeż lill-attur, u tiġi revokata għall-kumplament fejn laqgħet l-ewwel erbgħa talbiet attriċi u akkollat l-ispejjeż lill-konvenut, billi hekk it-talbiet kollha ta’ l-attur jiġu miċħuda, bl-ispejjeż kollha taż-żewġ istanzi kontra l-istess attur;

missis;

Ikkunsidrat;

Illi mix-xhieda ta’ l-imsemmi Viċi-Konslu Ingliz f'Port Said (fol. 103-105) jirriżrlta li fi Frar 1947, l-appellat Brincat, li allura kien impiegat bħala “third engineer” fuq il-vapur “Virtù”, mar sabu l-Konsolat biex jipprova jottjeni l-“Pay-off”, billi huwa ma riedx jibqa’ sejjjer mal-vapur fil-Bahar l-Āħmar..... mentri l-appellant, li kien il-kaptan tal-vapur, ma riedx jiddiscargħah..... Sa fejn kien jif-

takar, Caruana qal li fil-konversazzjoni li kellu ma' l-appellant dan wera li fil-fehma tiegħu Brincat k'en qiegħed jitlob id-“discharge” biex idejqu, għax huwa kien jaf li l-vapur kellu jmur Port Sudan u lura, u kulħadd abbord kien ikkuntenta li jsir dan il-vjaġġ għalkemm skond il-kuntratt il-vjaġġi kellhom ikunu biss fil-Mediterran. L-appellant allura staqsa lil Brincat jekk kellux xi raġuni serja biex jitlob id-“discharge”, u Brincat irrisponda li kellu d-dritt jitolbu u ma kienx obliegat jagħti raġuni jiet. L-appellant allura osservalu li messu qallu meta kienu Lixandra, fejn kien jista' jsib ieħor minflok. Wara dan id-diskors l-appellant ikkuntenta “to pay him off”, u kompl'a jgħidlu li billi kien niżel minn abbord mingħajr permess, u billi deherlu li d-diportament tiegħu bħala ufficjal ma kienx kif kellu jkun, kellu d-dritt li jirrifjuta li jirrapporta fuq il-kondotta tiegħu. L-appellant allura talab lill-Viči Konslu biex jittelefona Lixandra fejn kien hemm inginier li kien talbu x-xogħol. Il-Viči Konslu laqa' dik it-talba, u waqt li kien qiegħed jitlob lill-Konsolat ta' Lixandra biex jibgħat dak il-bniedem, Brincat, li kien preżenti, qallu biex ma jinsistix għal dik ir-rikjesta billi huwa reġa' bdielu u k'en iddeċċeda “to proceed with the ship”. Il-Viči Konslu għamel bħal ma talbu Brincat iż-żda “warned him not to change his mind again, as we would not be in time to get the relief, the vessel having to leave the next morning.....” Huma wəslu għall-ftehim fuq imsemmi mingħajr ebda pressioni (“freely”). Meta l-ghada Brincat reġa' mar għand il-Viči Konslu, dan qallu biex imri lura abbord billi ma setax iibqa' l-art. Billi Brincat irrifjuta, Caruana bagħtu “under escort”. Dana kollu Caruana għamlu għaliex Brincat il-ġurnata ta' qabel kien accetta fil-preżenza tiegħu “to proceed with the ship”. Caruana ddikiara li huwa ma arrestax lil Brincat u li l-appellant ma talab l-ebda arrest. Brincat gie semplicejment mibekkut abbord ta' skorta ta' l-Egyptian Port Police, billi din ma tippermetti lil ebda “seaman” li iibqa' l-art mingħajr ma jkun “properly paid off” u mingħajr “a proper guarantee from the agents”. Il-kwistjoni bejn il-kontendenti kienet ġiet pienament diskussa fil-preżenza ta' Caruana li kien jaf b'kollox li kien qiegħed isir fl-uffiċċju tie-

għu. Brincat aċċetta li jmur Port Sudan wara li kien ġie ammonit minn Caruana li kelly jiddeċidi dak il-mument. Fil-kontroeżami Caruana qal li l-appellant ma kienx proprjament hedded lil Brincat, iżda fil-kors tad-diskussjoni kien qallu li jekk hu tant ġeluż tad-drittijiet tiegħu derivanti mill-kuntratt. l-appellant kelly anki d-dritt li jirrifjuta li jirrapporta fuq il-kondotta tiegħu, u osservalu li messu talab il-permess biex niżel minn abbord u messu għarrfu qabel bl-intenzjoni tiegħu li ma jmurx Port Sudan.....;

Ikkunsidrat ;

Illi x-xhieda ta' Caruana hija ta' importanza kbira għad-deċiżjoni ta' din il-kawża, u l-Qorti jidhriha li dik ix-xhieda jistħoqqilha l-akbar kreditu, billi jista' jingħad li hija l-iż-żejjed waħda d'idżiressata. Infatti, appartu..... Mix-xhieda ta' Caruana u mill-kumpless tal-provi mismugħha l-Qorti hija sodisfatta li l-appellant Brincat għall-ewwel darba niżel minn abbord mingħajr permess tal-kaptan, u t-tieni darba, għalkemm kelly dak il-permess biex jibqa' l-art sa nofs in-nhar, huwa baqa' l-art sa wara s-siegħha ta' wara nofs in-nhar..... Il-Qorti hija sodisfatta wkoll li fl-ewwel inkontru li sar għand il-Konslu l-appellant Brincat aċċetta li jkompli l-viagg għal Port Sudan u rrinunzja għat-talba tal-“pay-off” li kien għamel qabel. Dik l-aċċettazzjoni u dik ir-rinunzja ma kienux l-effett ta' theddid da parti ta' l-appellant, li ma kelly ebda sehem fil-fatt li l-għedda li sar dak il-ftehim l-appellant Brincat għe meħud abbord taħbi skorta ta' l-Egyptian Port Police.....;

Ikkunsidrat ;

Illi l-ewwel talba miġjuba biċ-ċitazzjoni hija intiżza għad-dikjarazzjoni li l-appellant kiser il-kuntratt stipulat ma' l-appellant Brincat, billi skond dak il-kuntratt il-viagggi kell-hom isiru biss fil-Medterrane, mentri fil-15 ta' Frar 1947 sar l-imsemmi viagg għal Port Sudan. Fuq dan il-pont, mill-“agreement” eżibit mix-xhud Frank Casolani, il-pretensjoni ta' l-appellant Brincat tinsab ġustifikata, peress li l-formalità tal-kitba ma ġietx osservata. Għalkemm l-imsemmi Brincat akkonsenta li jkompli l-viagg għal Port Sudan u rtira l-oppożizzjoni li kien əħamel, b'daqshekk l-“agreement” ma ġie bl-ebda mod imħassar, billi ebda ftehim bil-

fomn ma jista' jghodd biex iwaqqa' l-kondizzjonijiet fl-istess "agreement" stipulati; u dan għar-raġunijiet miġjubin fis-sentenza appellata, li għalihom qiegħda ssir riferenza, u għal-hekk ma hemmx bżonn li jiġu ripetuti. Però fuq dan il-pont, għall-verità tal-fatti kif ġraw u għalli-eventwali responsabilità ta' l-appellat, hemm lok li jsiru l-konstatazzjonijiet hawn taħt miġjuba :—

1. L-appellat Brincat f'okkażjonijiet oħra precedingenti ma kienx sab obbjejżżoni li l-vjaġġ jitkompla sal-Baħar l-Ahmar, għalkemm ma kienx skond l- "agreement";

2. F'Lixandra l-membri kollha ta' l-ekwipaqġġ, kompriz Brincat, kienu jafu li l-vapur kellu jmur sa Port Sudan. L-appellant seta' facilement isib f'Lixandra bniedem ieħor flok Brincat, iżda dan evidentement kellu f'mohħu li jaqla' l-inkwiet;

3. Kif ga rghad fuq, quddiem il-Viči Konolu Caruana fl-uffieċċju tiegħu Port Said, Brincat aċċetta li jkompli l-vjaġġ għal Port Sudan; anzi kien l-istess Brincat li waqqaf il-komunikazzjoni telefonika ma' Lixandra biex jiġi mpiegat bniedem ieħor minfloku;

4. L-istess Viċi Konolu Caruana wissa lil Brincat li jekk huwa jerġa' lura mill-kelma l-vapur ma jkunx jista' jitlaq fil-ġurnata stabbilita, u ikollu jitlaq b'ritard, b'dannu gravi għall-proprietarji;

Ikkunsidrat;

Illi kwantu għat-tieni, tielet u raba talba, kontenuti fiċċitazzjonij, u milqugħin bis-saħħha tas-sentenza ta' l-Ewwel Qorti. għandu jiġi rilevat li, kif sewwa qalet dik il-Qorti, il-frażi "decline to report" normalment tekwivali għal rifjut da parti tal-kaptan li jirrilaxxja certifikat ta' kondotta tajba, billi fl-opinjoni tiegħu certifikat simili ma jkunx ġie meritat; u skond is-sentenza citata mill-Ewwel Qorti, dikjarazzjoni simili ma tagħtix lok għal ebda azzjoni ta' danni kontra l-kaptan kemm-il darba ma jkunx għamilha dolożament. Mill-kumpless tal-provi mismugħha, u speċjalment mix-xhieda tal-Viči Konolu Caruana, din il-Qorti ma jidhrilhiex li meta l-appellant għamel l-imsemmija dikjarazzjoni ("decline to report") rigward il-kondotta ta' l-appellat, għamilha b'maliz-

zja u b'vendikazzjoni kif ġie ritenut fis-sentenza appellata. Kif ġà nghad iżjed 'il fuq, l-appellat Brincat għal darba al-menu niżel minn abbord mingħajr permess, u għal darb'oħra ma regħax lura abbord fil-ħin li ġie lili prefiss; u huwa magħ-ruf li għal nies tal-baħar dawn huma mankanzi ta' certa gravità. Barra minn dan, kien hemm il-fatt l-ieħor tat-tfiegh ta' platti, li ma jixhedx favur id-diportament tajjeb pretiż minn Brincat. Jingħad ukoll li għalkemm skond l-'agreement' Brincat kellu d-dritt jitlob il-'pay-off' u ma jkomplix il-vjaġġ għal Port Sudan, u għalkemm dak l-'agreement' ma setax jiġi modifikat bil-ftehim verbali li sar fil-preżenza tal-Viči Konslu Caruana, ii-fatt li Brincat aċċetta li jkompli dak il-vjaġġ u li reġa' bdielu l-ġħada, meta l-vapur kellu jitlaq u meta l-appellant tilef l-opportunità li keliu l-ġurnata ta' qabel li jgħib "relief" minn Lixandra, juri li l-appellat huwa nieqes minn dak is-sens ta' rġulija, haġa wisq komuni fin-nies tal-baħar, u jagħti forza lid-dikjarazzjoni ta' l-appellant li Brincat kien dejjem konfossa kontra tiegħu biex jaqlalu l-inkwiet u jdejqu;

Ikkunsidrat;

Illi in baži għal dak li ntqal fuq, it-tieni, it-tielet u r-raba' domanda miġjubin biċ-ċitazzjoni ma jirriżultawx ġustifikati, u l-appell fir-rigward tagħhom għandu jiġi milquġħ;

Għaldaqshekk;

Tilqa' l-appell relativament għat-tieni, tielet u raba' tal-ba miġjubin biċ-ċitazzjoni, billi tirrevoka s-sentenza appellata in kwantu laqgħet dawk it-tliet talbiet, li huma għalhekk respinti. Rigward l-ewwel talba miġjuba biċ-ċitazzjoni tik-konferma dik is-sentenza, iżda biss fis-sens li l-ftehim verbali li kien sar bejn il-partijiet, li l-vapur jipproċedi għal Port Sudan, kien imissu sar bil-miktub. Tordna li l-ispejjeż taż-żewwg istanzi relativi għat-tieni, tielet u raba' domandi li rigward tagħhom l-appell ġie milquġħ, jithallsu mill-attur appellat, u dawk taż-żewwg istanzi relativi għall-ewwel talba jib-qgħu mingħajr taxxa, bid-dritt tar-registrū kontra l-konvenut appellant. U fis-sens fuq imsemmi tirriforma s-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Kummerċ tal-Maestà tar-Re fis-7 ta' April 1947.